

MAGYARAI

Taxa postală plătită
aprobărilor Dir. Gen. P.

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Minisztertanács a királyi palotában

A törvényvéleményező tanács a nyári szünet alatt is folytatja működését

Bucuresti. Saját tud. Kedden délután négy órai kezdettel minisztertanács volt a királyi palotában, a király elnöklése alatt, amely este nyolc óráig tartott. A tanácskozásról nem adtak ki hivatalos közleményt.

Bucuresti. Saját tud. Az igazságügyminiszter rendeletét készített, amely módosítja a „Consiliul Legislativ” szervezetére vonatkozó törvényt, olyképpen, hogy a tanács a miniszterelnök által sürgősnek kijelentett rendeleti törvényeket a július 15-től szeptember hó 15-ig terjedő időszakban is megvizsgálni köteles. Eddig a törvényvéleményező tanács ezidőszakban nyári szünetet tartott. Az új törvény szerint a nyári szüneti időben a tanács főelőnökét az elnök helyettesíti s ez idő alatt a tanács teljes ülése 7 tanácsossal is érvényesen működhetik.

NÉMET ÉRDEKLŐDÉS A ROMÁNIAI ÉS BALKÁNI MEZŐGAZDASÁG IRÁNT.

Bucuresti. Saját tud. Németország mező-

gazdasági attasét küldött a bucuresti német követségre, hogy a romániai és a balkáni mezőgazdasági kérdéseket tanulmányozza.

MEGKEZDŐDTEK A ROMÁN—LENGYEL KÜLFORGALMI TÁRGYALÁSOK.

Bucuresti. Saját tud. Kedden Bucurestibe érkezett a lengyel küldöttség, hogy tárgyalásokat folytasson le a román kormány képviselőivel új kereskedelmi és fizetési egyezmény megkötésére. A bizottság még kedden jelentkezett a nemzetgazdasági minisztériumban s ma megkezdődnek a tárgyalások.

AZ OLASZ IFJUSÁG KÜLDÖTTEI BUCURESTIBEN.

Bucuresti. Saját tud. A milánói egyetem egy fasiszta diákcsoportja érkezett kedden Bucurestibe, a román turistaklubok meghívására, hogy erősítsék a kapcsolatot az olasz és a román ifjuság között. Az olasz diákok kirándulásokat fognak tenni a Buuceire és a fágá-rasi havasokba.

Roszbabodott az Egyesült Államok pénzügyi helyzete

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök közzétette a július elsejével kezdődő költségvetési évre szóló felülvizsgált költségelőirányzatot. Az elnök az összes kiadásokat kerekén 9 milliárdra becsüli, ami által a költségvetési hiány szintén kerek 5 milliárd dollárra emel-

kedik. Roosevelt megállapítja, hogy az általános pénzügyi helyzet lassanként rosszabbodott, nemhogy javult volna és ezért pótlólag kell gondoskodni a munkaszerezés céljaira szolgáló összegekről.

Németország terve új Duna-bizottság alakítására

A Times szerint az új alakulat a nem Duna-menti államok kizárásával jönne létre

Londonból jelentik: A „Times” hosszasan fejtegeti, hogy Németország igyekszik a dunai államokat rábírní, lépjenek ki a nemzetközi Duna-bizottságból és alakítsanak külön Duna-bizottságot a nem Duna-menti államok kizárásával. A lap szerint bármi legyen Bulgária, Románia, Magyarország és Jugoszlávia álláspontja, Csehszlovákia nem járulhat hozzá a javaslatához.

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” szerint bizonyos közép- és délkelet-európai államok arra kérték az angol kormányt, hogy

enyhitse gazdasági nehézségeiket pénzügyi szilárdaságuk elősegítésével és új piacok nyeresé-
vel. Az angol kormány megvan győződve, hogy általános érdek fűződik ahhoz, hogy a világpiacok a legteljesebb mértékben hozzáférhető legyenek a dunavölgyi és középeurópai államok áru számára. Az angol kereskedelmi minisztérium politikai bizottsága arra törekszik, hogy az angol—amerikai tárgyalások során követett kétoldalu egyezmény rendszerét ezekkel az országokkal szemben is alkalmaz-
mazzák.

Kenyérgondok a bőséges világtermés között

A legújabb hivatalos jelentés szerint olyan gabonatermése van az országnak, amilyen még sohasem volt jó 30 esztendő óta. Az összes learatott búzatermés mennyiségét 49 millió métermázsára teszik, melyből legalább is 15 millió métermázsza (150 ezer vagon) olyan fölösleg, ami nem kell a belső fogyasztásra. A tavaly kivitelre került 81 ezer vagonnál ez az idei kivitelre kínálkozó fölösleg szinte kétszerannyinak mutatkozik. A kormány meglett a gondos intézkedéseket, hogy a gabonaértékesítés ilyen nagy fölöslegek között se nyomja alá a belföldi gabonaárakat. Szinte kétszeresre emelte a gabonakiviteli jutalmakat, hogy a külföldi a legkisebb árakkal is a kiviteli kereskedők versenyezni tudjanak, viszont idebenn a tavalyi színvonalú árat mégis megadják a gabonáért.

A dús termés áldása nemcsak országunkban jelentkezett, hanem általános jelenség világszerte. Pár héttel ezelőtt még beszéltek arról, hogy a nyugateurópai államokban a szárazság miatt rossz lesz a termés, sőt Olaszországot máris úgy tüntették föl, mint ahol éhínséggel kell majd a terméshiány miatt megküzdeni. Németországról is hasonló híresztelések keltek szárnyra. Most kitént, hogy mindkét államban jobb volt a termés, mint tavaly. S általában az egész világon a termésfölösleg olyan nagy, hogy a gabonabehozatalra szoruló országoknak is van módjuk válogatni a jó és jobb eladási ajánlatok között. Szóval: a világ egyetlen pontján se kell attól félni, hogy éhínség támad, vagy emiatti félelemből a lakosság elégedetlensége áthatna elő.

A föld megtette a magáét, hogy fiait eltarthassa. A föld és a természet, s a fölötté őrkdő isteni Gondviselés mindig is megteszi a magáét, hogy a szükségek egyensúlyt és pótlást kaphassanak a bőségekből. Ha mégis egyenetlenségek állanak elő, azoknak csak emberi gyarlóságok és tökéletlenségek lehetnek az okai. Az olyan emberi önzések, melyek a szükség és bőség különbségeiből mindenképpen hasznot akarnak előcsikarni, sőt a túlhaszon-eröltetésétől se riadnak vissza, ha a különbségek nagy fokozata megmutatkozik előttük. Minél nagyobb a különbség, annál nagyobbra akarják hajtani a haszonvevés méreteit.

A világtermés általános bősége most mintha olyan természeti parancsszó akarna lenni, hogy ime: nincs különbség szűkölködés és bővelkedés vidékei szerint. Minden vidék, minden világtáj, minden közeli és távoli ország egyformán megkapta a maga jó kenyérkültásait. Nincs alap, nem lehet még ürügy se rá, hogy a termés óriási különbségei címén a hiányban levő világvidékeket megsarcolják a bőségben levők fölöslegeivel. Ezek a fölöslegek mindenünnen versenyeznek, s így leverik az egymás tulzó haszonra törekvéseit. A természet mindenütt jelentkező bősége keresz-tülhúzza a nagy nyereszkeskedés számításait.

Az egyszerű és jámbor emberek csak örvendeni tudnak a természet ilyen bőkezű igazságosságának. Csak éppen el ne rontsák ezt a jót az emberi önzések mesterkéltn belenyúlásai. Mert igen érdekes, hogy éppen ilyen bő termés idején s éppen nálunk még a kenyérárak mérséklésére is hatósági közbelépésnek kellett

történnie. Érthetetlen ez a jelenség. Csak olyan föltevésrel érthetjük meg, hogy a természet adta bőséget siető fölvasárlásokkal elveszik a fogyasztó közönség nagy tömegei elől, s így mesterséges áruhiányt idéznek elő, ami az árakat a bőség idején is fölhajtja. A fogyasztóközönség pedig szidja a „felhetetlen” falusiakat, akik drágán mérik a portékájukat. Holott az a falusi most se kap többet a maga termelvényéért, mint amennyit eddig kapott; sőt éppen a tömeges fölvasárlás miatt még kevesebb, ami pénzbeli ellenértékben részesülhet.

Mingyárt föltűnhetik előttünk, hogy a bőséges termékek között is problémák éleződhetnek ki az emberek között. A föld és a természet hűséges dolgozó társa: a földműves is érdemszerző abban, hogy bőséges termés állott elő. Mégis éppen ő kerül elsősorban veszélybe, hogy munkája eredményének lecsökken az értéke. Másfelől pedig ott áll a fogyasztóközönség, amelyik földre, gazdagságra, bő jövedelmekre nem támaszkodhatik, hanem kézi vagy szellemi munkájából napról-napra keres annyit, amennyiből úgy-ahogy magát föntarthatja. A kenyeret és az élelmicikket piacról vásárolja, s bizony jólesnék neki, ha a természetből annyi előnye neki is lehetne, hogy olcsóbban juthasson hozzá a szükséges táplálékhoz. Mégse juthat hozzá, mert a tömeges fölvasárlások elveszik előle az olcsóság lehetőségeit.

Igy két dolgozó réteg is egyformán válságokba kerül. A földdel dolgozó réteget az olcsóság őríti el munkája eredményének kellő értékétől, a földnélküli dolgozó réteget pedig a tömeges fölvasárlások őrítik el az olcsóság előnyeitől. Valóban szinte elkeresíthetően hat, hogy természeti jelenségeként megjelenik a bőség és az olcsóság, de annak éppen a dolgozó tömegek nem tudják semmi hasznát és áldását látni. Ilyen körülmények között csak elismeréssel lehetünk az olyan állami és hatósági munka iránt, mely ezekben az ellenmondásokban a kiegyenlítést keresi.

Érdekes községi jubileum

*

(Timișoara.) Jugoszláviában a bácskai Filipova községben július 30-tól aug. 1-éig ünnepségeket rendeznek a német letelepülés százhetvenöt éves jubileuma alkalmából. Az ünnepségre a romániai Banatban lakó filipovaiak is ellátogatnak szülőfalujukba. Annakidején főleg németeket és cseheket, azután a hadsereg ötven rokkant katonáját telepítették le a községben, amelynek helyén a tizenkettedik században, III. Béla idején — mint azt egy határbejárásról szóló okirat bizonyítja — már egy, Szent Fülöp-ről nevezett apátság állt (Terra monasterii sancti Philippi). Mint annyi más monostoregyház, ez is a tatárjárás idején pusztult el. 1652-ben „Filepfalu” Wesselényi Ferenc gróf birtoka volt — a török időkben azonban az is elenyészett. A régi világ emlékeit úgyiszólván még csak a szentföldi apátság apáti címe idézi előnk. Ezt az apáti címet most Petrányi Ferenc obecsei plébános viseli. A jubileum alkalmával könyv is jelent meg Filipováról s az érdekes kimutatásokat közül Filipovának odaadó munkásságot kifejtő tanítói voltak s a könyv százkilencvenhét olyan községhelet említi fel, aki „továbbtanult.” Mintha az ősrégi apátság buzó szerzeteseinek szelleme örökdönék ma is a tájon: A százkilencvenhét „továbbtanult” között nem kevesebb mint huszonnyolc pap: tizennyolc világi és tíz szerzetes. A községeknek jelenleg is húsz olyan szülőtte van, aki felszentelt pap s már előre örülnek annak, hátha a jubileum mind a húsz pap megjelenik. A községből egyébként nem kevesebb, mint négy kanonok került ki: Schwerer János és Zundl Péter kalocsai kanonok — az utóbbi nagynevű egyházzenes és komponista — Ronay István szentiváni c. kanonok és Leopold Antal dr. esztergomi prelátskanonok. Négyük közül most már csak az utóbbi van életben. A szerzetesek közül hat a Szentferenc-rend tagja, három jezsuiták, egy pedig piaristatanár. A jezsuiták közül P. Müller Jakab Innsbruckban egyetemi tanár volt. A ferencrendiek közül P. König Kelemen Ferenc Egerben és Hatvanban volt házfőnök, 1934-ben pedig Berlinbe került a németországi magyar hívek lelkipásztora s a Magyar Lelkivezető szerkesztője. A felszentelt papokon kívül felemlít a jegyzék egy misszionárius frátert is, aki Kínában tevékenykedik, valamint két jezsuita, két ferencrendi és egy karmelita teológust. A „továbbtanultak” között ötvenkilenc tanító és

kántor szerepel, kilenc író, öt zeneszerző, öt orvos, de akad mérnök, főtörzsorvos, hajóskapitány, képviselő, miniszteri osztálytanácsos is. 1905 óta a Miaszonyunkról nevezett iskolánövérnek zárdájuk van a községben. Külön jegyzék tünteti fel, hogy a Filipováról százöt szerzetesnő került ki. A Miaszonyunkról nevezett iskolánövérnek rendjébe hatvankilencen léptek be, van még hat jelölt és nyolc aspiráns is. Az Irgalmas Növérnek rendjébe húszan léptek be s kívülük az úgynevezett Mária-növérknél két jelölt nyert ki-képzést. Az iskolánövérnek közül az egyik a kínai misszióban tevékenykedik.

Filipováról még egy érdekes kimutatást kell közölni. Négyezernyolcszáz lakosa van a községnek. Nyolcvan családot említi a statisztika, amelynek hét gyermeke volt, ötvenegyet nyolc, harmincötöt kilenc, huszonkilencet tíz gyermekkel, tizenhat olyat, amelynek tizenegy gyermeke volt, tizenhárom tizenkét gyermekkel, tizenkettőt tizenhárommal, kettőt tizennégyvel és egyet-egyet tizenöt, illetve tizenkilenc gyermekkel. 1936-ban három olyan család élt a községben, amelynek tíz gyermeke volt életben, öt család tizenegy élő gyermekkel és egy család pedig tizennégy gyermekkel lakott ott. — Jugoszláviában 1932-ben azokat a családokat, amelyekben kilenc élő gyermek van, felmentették az adó alól. Filipován tizenhat család kapta ily módon az adómentességet — két további család nem tartott igényt a kedvezményre. A rekordok korszakát éljük. A jubiláló község bizonyára megütötte a rekordot sok tekintetben.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

Kántortanítói állást hirdeti a beiusi római katolikus egyházközség osztatlan iskolához. Javadalom: havi 2700 lei, lakás, fűtés és mintegy 3000 lei stóla évenként. Pályázni lehet augusztus 1-ig. Választás napjáról a pályázók értesítve lesznek.

Róm. Kath. Egyházközség.

Az új lakás

Írta: Harigay Gizella

Beköltöztünk az új lakásba.

Az utca csendes, kedvesen szegélyezik kis beteges akácok, a járda tiszta és aszfaltozott, a lakás kényelmes és tágas.

Minden tetszett, csak ne lenne olyan közel a tulsó házhoz: alig lehetünk tizenöt-tizenhét méternyire a szemköztiektől.

Ugy tűnt, hogy itt mindenki ismeri egymás intimitásait. Bármilyen sűrűek legyenek is a függönyök, tizenöt méternyire élni egymástól mégis csak annyit jelent, mint tisztában lenni egymás családi és személyi körülményeivel, szokásaival, butorai minőségével és olvasmányainak tárgyával.

Nem tűröm hogy bárki legkevésbé is belásson életkörülményeimbe, mint ahogy lelkemhez sem engedek közel senkit sem.

Írtam attól, hogy az ablakhoz menjek. Ugy éreztem, hogy a szemköztös házból kíváncsi tekintetek merednek felém, fürkészve, tolokodóan kutatnak utánam: az ismeretlen után, ki elég arcátlan ahhoz, hogy elrejtse előlük arcát.

A függöny mögül gyakran láttam, hogy a szemköztiek mennyire megértik egymást. Egy öreg úr innen kedveskedő szavakat küld a tulsó balkonon sétálgató kisleánynak, a földszinten lakó tanárnő ablakánál minduntalan megáll a szomszédágukban lakó jogász, az elsőemeleti szőke asszony órákig ül az ablakban mikor az alattunk levő gépészmérnököt otthon sejtí, az én ablakommal szemben pedig egy egyetemi hallgató fia tanul, közben minduntalan fölfigyel, ha függönyöm szárnya megmozdul.

Hónapok teltek el, míg megszoktam ezt a közelséget s nem törődve senkivel és semmivel, odamentem az ablakhoz, hogy süttessen magam a reggeli napon. Már nem lehetett csukva tartani tovább az ablakokat, a természet lüktetve tavaszodott. A hegyek felől jövő lomha kis szellő megkuszálta hajamat s a napsugár parázsiban süttötte arcomat. Oly jó volt a hosszú, hosszú szürke tél után áthévílni a tavasz napsugaras karjában. Behunytam szememet, élveztem a

csendet, nyugalmat, az illatos levegőt, az aranyos verőfényt.

Fantáziámat pedig elragadta a röpke fuvalat s vitte szabad kóborlással az álmok tündérekertjébe. Óriás fenyeők, csörgedező patakok, színes szökőkutak, elefántcsont és szivárványhidak fölött az ég felhőtlen és csodálatosan mély kék volt. A fák telve virággal, mint tömött csokrok. Az ágakon tarka madársereg búbajos melódiát trillázott...

Nem tudom, meddig voltam ebben a világban: vannak az ember életében percek, mik órák súlyával nehezednek s vannak órák, mik pillanatok alatt tovatűnnek. Az időt csak műszer tudja csálhatatlanul követni, ember számára az idő csak viszonylagos beállítottság.

Felnyitottam szememet. Ijedten néztem körül: hátha arcomra voltak írva gondolataim s a szomszédos idegenek olvastak róla? Nyugtalan tekintettel futotta végig szemem az ablakokat: csak a fehérhajú ezredesné állott az egyik ablaknál. De miért néz rám oly mereven? Egészen megbénított fényes, barna szeme, mely makacsul szegződött rám hófehér arcából.

Konokul, majdnem ellenségesen néztem rá vissza: tán arcvonásaimból akarja kifürkészni bensőmet? Egyszer csak pir szökött fehér arcába, fejét gyorsan lehajtotta s elment az ablaktól. Utánanéztem. Ugy rémlett, mintha válla megvonaglott volna. Nem értettem, de nem is próbáltam megérteni. Minek avatkozzam mások problémáiba, mikor az én utamon is annyi nehézség akad?

Gyakran találkoztam az ezredes-párral. A férfi is egészen ősz volt, kissé görnyedve járt. Az asszony, valahányszor szembekerültem, szomorú mély szemét rámfüggesztette s hosszan nézett. Nem tudtam, hogy képzelődöm vagy sem: úgy láttam, hogy szeme ilyenkor mindig megtelik könnyel. Már nem esett rosszul a tekintete. Nem találtam abban semmi kíváncsi kutatást, csak szomorúságot és vágyódást.

Lassacskán engem is kezdett érdekelni a kis fehérhajú, fehérarcú ezredesné. Nem bántott, ha az ablaknál állva magamon éreztem tekintetét mely olyan volt, mint a legfinomabb simogatás, a legszelidebb csók.

Mit akar velem ez a fehérhajú, törékeny kis

asszony?

Már egyéves lakók voltunk az új lakásban. Megszokik az ember mindent, én is úgy voltam. Már nem törődtem a szomszédok kíváncsi tekintetével, de azok sem velem. Ismertek, megszoktak, nem érdekelték őket tovább egyéniségem. Belépett a szürke egyhangúság.

Október vége volt. Az utcai fácskákat letarolta a metsző szél, az égen sötét felhőtömbök sorakoztak.

Egy nagy butorszállító kocsit csomagolt a szemköztös ház kapuja elé. Mēglepett s érdekelt is — észrevétlenül bekapcsolódtam abba a közösségbe, mit a szomszédosság eredményez — ki költözik? Pár perc múlva az ezredesné lakásában nagy sürgéstartást láttam s butorok megmozdulását. Határozottan rosszul esett. Miért épp ők mennek el innen? Hisz, úgy hallottam, hosszú évek óta lakott itt e kedves fehérhajú házaspár. Már nem fognak oly meleg, szomorú tekintettel nézegetni engem... Szokatlanul elnehezült a szívem. Elmentem az ablaktól, mert nem szeretem a nyúlósan szentimentális hangulatot.

Délfelé csengettek kint majd kopogtak az ajtón: az ezredesné jött be. Majd nagyon lepődtem meg jövetelén, valahogyan természetesnek találtam, hogy eljőjön bucsuzni.

— Kedvesem, — szólt halk hangon, — magához jöttem. Ne vegye rossz néven, hogy ismeretlenül föltolakodtam, de nem tudtam ellenállni. Mert maga azzal a bálmuló szürke szemével, azzal a selymesen lágy, gesztenyeszínű hajával annyira hasonlít az én kisleányomra, akit már rég elvesztettünk.

— Mi elköltözünk innen, — folytatta tovább, — elmegyünk, mert ha itt maradunk, mindig magát akarjuk látni. Hol egyikünk hol másikkunk szinte akaratlan és észrevétlen fürkészve nézi a szemköztös ablakot, mindig magát várjuk s magában a mi elhalt gyermekünket. De minek föltépdésni az ügyis alig gyógyuló sebet... Mégis, ha már el kell mennünk innen, legalább egyszer, egyetlenegyszer engedje, hogy magamhoz öleljem.

Némán mentem karjai közé, arcomon könnyeit éreztem s szívemben az ő meleg anyai szívének dobogását.

Mária román anyakirályné a biztos gyógyulás útján

Berlinből jelentik: Mária román anyakirályné egészségi állapota szemmel láthatólag javul, úgy, hogy semmi ok nincs a nyugtalan- ságra. Az anyakirályné az egyik Drezda mel- letti szanatóriumban fekszik. Hír szerint Mária királyné csütörtökön, vagy pénteken utazik vissza Bucurestibe és az a szándéka, hogy a nyár hátralevő részét a Fekete tenger mellett, baltic-i kastélyában tölti el.

Erdemrenddel tüntették ki a prágai Szokolünnepségeken Sidorevici örnagyot az országőrök parancsnokát

Prága, július hó.

A prágai szokol-ünnepségek keretében a sólymár- és ijjász-különítmények is felvonul- tak festői öltözékükben, a közönség egyöntetű tetszésnyilvánítása közepette. Sidorevici pa- rancsnok, az országőr-mozgalom főnöke, a kor- mány páholyában foglalt helyet, ahol hosszabb ideig beszélgetett Krofta külügyminiszterrel, a szenátus és a kamara elnökével.

Később a cseh köztársaság elnöke, Benes Eduárd is páholyába kérette és nagy megelé- gedését fejezte ki a román résztvevők szerep- léséért, akik olyan jelentékenyen emelték az ünnepség fényét.

Este a Hrasdin-palotában vacsora volt. Be- nes elnök tiszteletére. A vacsorán résztvett Si- dorovici parancsnok is. Benes elnök a banket alkalmával jókívánatait küldötte Ófelsége II. Károlynak, majd Frantisek egészségügyi mi- niszter tiszteletbeli oklevelet, valamint a Pour Le Merite érdemkeresztet nyújtotta át Sodorovi- ci parancsnoknak, Sodorovici asszonynak pedig — különös figyelmesség jeléül — egy remekbe készült emlékalbumot, Csehszlovákia festői tájairól.

Zavoral apát, a szokol-ünnepségek alkalmával egyébként fogadta a román sajtó képvise- lőit és a következő üzenetet küldötte a ro- mániai országőrökhöz:

— Szeretett országőreim! Nem tudom, hogy köszönhetem meg legjobban azt a szives- séget, hogy képviseltétek magatokat a szokol- ünnepségeken. Képzőletemben valamennyien megjelentek és áldom Ófelsége II. Károly ki- rály eszméjét, amellyel megalapította az or- szágőr-mozgalmat. Ófelsége és Mihai nagyvajda ezzel olyan hatalmas művet alkottak, amely a román nép legnagyobb hasznára lehet. Annyi- val szebb lesz a román jövő, ha ti mindig úgy mutatkoztok be és úgy szerepeltek, mint a jelenben. Lendülettel teli ifjúság vagytok, ál- dozatos lélekkel, amely kész mindent feláldoz- ni a hazáért s mindenáron megvédeni attól, hogy ellenség támadja meg. Egy olyan ősi, tiszteletreméltó népnek vagytok az országőrei, amely hódolatra készíti mindazokat, akik ismerik szenvedésteli, de dicsőséges történel- mét. Mindenki szeret és tisztel titeket, aki tud- ja, milyen erős és milyen gazdag a ti országo- tok! Egészség! Mindnyájatok atyja: Zavoral apát.

Gyengéden illatos arcbőre, egészséges arcszine lesz, de csak ha a vitamindus Caola Krém használja. A Caola Krém meg- újítja a bőrt, frissé és ruganyossá teszi. A helyes bőrápoláshoz használjon csakis Caola Krémét, megfiatalítja, egészségessé és széppé teszi Önt.

CA-O-LA

Büntető eljárás indult Craiova város volt vezetői ellen

Bucuresti. Saját tud. Ismeretes, hogy a craiovai városházán nagy szabálytalanságok történtek, amelyekkel a város volt vezetői sok- millió károkat okoztak a városnak, külön- féle közmunkákkal kapcsolatban. A craiovai vizsgálóbíró kedden kiadta a letartóztatási pa- rancsot Constantin Negrescu volt polgármester, Mihaiescu volt polgármesterhelyettes, Barbu- lescu volt pénzügyi osztályfőnök és Catrina volt főpénztáros ellen.

Fehér-Oroszország katonai főparancsnokát agyonlőtték

Moszkvában lerombolják az utolsó nagytemplomot is

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iro- da moszkvai jólétesült forrásból származó je- lentése szerint Djelozot, Fehér-Oroszország ka- tonai kerületi parancsnokát agyonlőtték. Dje- lov annak az Uborevics parancsnoknak utóda volt, akit Tuchacevskij tábornokkal együtt végeztek ki. Másik moszkvai hír szerint a szovjet-unió fővárosában most rombolják le az utolsó nagy- templomot is. A lerombolást maga Stalin ren- delte el. Az épület ugyanis a Kremből Stalin vidéki birtokára vezető úton feküdt és a szov- jet-diktátort minden útja során vak dühvel töltötte el a templom látása. Az épületről már letépték a keresztet és egyéb díszeit s meg- kezdték a torony és kupola lebontását.

AZT HISZED, HOGY AZ IDÉN NYÁRON IS BUCURESTIBEN FOGSZ TARTANI?

MIT TEGYEK? NINCS PÉNZEM!

DE HOGY AZ ÁLLAMI SORS JÁTEKON JÁTSZ, ARRÁ VOLT?

ŐNA 6.529 SZÁMU SORS- JEGY TULAJDONOSA? EGY MILLIÓT NYERT! UN MILLION

BOCSÁSS MEG, HOGY MEG- BANTOTTALAK. MIT TETTÜNK VOLNA, HA NEM JÁTSZOTTAL VOLNA AZ ÁLLAMI SORSJÁTEKON?

Szabályszerű közlekedés!

Föltétlenül megfelel ennek a előírásnak járműve, ha ellátja BOSCH utjelzővel és BOSCH-Stop hátsó lámpával, valamint a többi BOSCH felszereléssel, amelyek tökéletes biztonságot nyújtanak. BOSCH gyártmányok az összes szakszervezetekben kaphatók.

BOSCH

A MEGBIZHATÓ FELSZERELÉS MINDEN GÉPJÁRMŰ SZÁMÁRA

LEONIDA & Co. București és fiókjai

BOSCH SERVICE: Leonida & Co. București
Soc. Acumulator, Timișoara
H. Danek, Brașov
Müller & Lorenz, Sibiu

Példátlanul hatalmas búzatermesre van kilátás

490 ezer vagonra becsülik az idei búzatermést. Az exportált búza után vagononként 10 ezer lei prémiumot fizet az állam

Amint már jelentettük, a földművelésügyi minisztérium adatai szerint az 1938. évi termés sokkal gazdagabb, mint az utóbbi éveké volt.

Összeállították Románia idei búzahozadékát. A kimutatás szerint hárommillió 370 ezer hektáryi területen 490 ezer vagon búzatermesre van kilátás. Az idei termés meghaladja a legderültebb várakozásokat is. Rekordot jelent ez a termés az utóbbi harminc év statisztikájában nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is. Az egyes tartományok szerint a búzatermés a következőképpen oszlik meg: Basarabia 22 ezer vagon, Bucovina ötezer vagon, Transsilvania 153 ezer vagon és a régi királyság 244 ezer vagon. Hektáronként a közepes termés 1460 kilogram, az előző év 1100 kilogramjával és az utóbbi öt év 940 kilogramjával szemben.

A BÚZA ÉRTÉKESITÉSE

A kistermelők érdekeinek megvédése céljából a kormány egy egész sereg intézkedést léptet életbe a földművesosztály érdekében, hogy a nagyszűrű termés ne az üzérkedés üzleti érdekét szolgálja. Július 15-től kezdődőleg engedélyezik a búza kivitelét tízezer lei prémiummal vagononként. A prémiumot azoknak az exportőröknek fizeti ki, akik olyan országokba szállítanak, ahol nincsenek valutamegkötések és ahol nemes valutával fizetnek. Ezt a prémiumot az összes exportőrök megkapják július 15 és szeptember 14-ike között. A Román Nemzeti Bank nagy engedményeket tesz a kivitel alkalmával.

A kormány, hogy megakadályozza a búza árának ingadozását, már is jelentékeny mennyiségű terményt kötött le a nemzetvédelmi minisztérium révén a katonaság szükségleteinek a fedezésére.

NÖVEKVŐBEN VAN A KIVITEL

A nagymennyiségű és a jóminőségű termés már is érezeti hatását az exportőrök között. Sok helyről már előre lekötötték a termést és az egyes országok képviselői előre bejelentették azt a mennyiséget, amelyre szükségük van. Románia kikötőiben nagyszabású üzleteket kötnek.

A cseh probléma rendezése angol, francia és német együttműködéssel

Előkészületek az angol-német kiegyezésre. Az angol külkereskedelem délkelet-európai érdeklődése gazdasági megnyugtatóra irányul

Londonból jelentik: A Reuter dipolmáciai levelezője a nemzetközi helyzet áttekintése során a következőket jelenti:

Londoni mértékadó körök hangoztatják, hogy Anglia sohasem zárja be az ajtót az angol-német viszony rendezése előtt. A cseh probléma végleges rendezése Anglia, Franciaország és Németország együttműködése révén lényegesen elősegítené annak a légkörnek a megteremtését, melyben ismét megindulhatnának az angol-német megbeszélések. Az európai gazdasági helyzet megnyugtatóra érdekében Anglia kész kereskedelmi egyezményekkel előmozdítani a helyzet javulását. Utalnak e tekintetben az angol-török egyezményre. Jelenleg egyéb kelet- és délkelet-európai államokból, köztük Görögországból kapott kérelmek állnak megfontolás alatt. Az illető országok körülményei egymástól lényegesen eltérőek ugyan, de Londonban érzik, hogy mindnyájunk közös érdekében áll, hogy azok piacához jussanak és Anglia nem mulasztja el egyetlen alkalmat sem, hogy külkereskedelmét fejlessze. De

bármint tegyen is Anglia a kereskedelmi forgalom fellendítésére, az semmiképpen sem irányulna az angol-német kereskedelmi forgalom meglazítására és nincsenek Németország gazdasági, vagy politikai bekerítését célzó sötét szándékai.

A cseh-szudéta-német kérdést illetően angol körökben úgy vélik, hogy már egy 60-70 százalékos megegyezés elérése is örvendetes lenne. Londonban úgy tudják, hogy Benes elnök és Hodzsa miniszterelnök mindent elkövet a békés megegyezés érdekében. A világ közvéleménye, de különösen Angliáé, nem tűrné e békés kifejlés megakadályozását. Ezért Anglia mindig igyekezett óvatosságra inteni a szudéta-németeket és ugyanakkor a békés megoldás érdekében vetette latba befolyását úgy Prágában, mint Berlinben is. Anglia megyőződése szerint mind Berlin, mind Prága a békés megoldás híve.

DALADIER FRANCIA MINISZTERELNÖK A KÖZÉPEURÓPAI HÁBORUS VESZÉLY ELHÁRÍTÁSÁRÓL.

Párizsból jelentik: Daladier miniszterelnök a provençei szervezetek vacsoráján nagy beszédet mondott és többek között a következő kijelentéseket tette:

— Közép-Európában néhány hét előtt olyan események történtek, amelyek úgy látszottak, hogy komoly próbára teszik a béke fenntartását. Sikerült azonban elkerülni az egyensúly felborítását. Ez első sorban annak köszönhető, hogy Anglia és Franciaország békés célkitűzéseit jóakarattal fogadták a többi nemzetek, köztük Németország is. Hozzá kell tennem, hogy a francia kormány bizalommal fogadta a német birodalom kancellárjának azt az ismételt kijelentését, hogy a birodalom a maga céljait békés úton akarja megvalósítani. A francia kormányt és a francia népet egyaránt áthatja az őszinte békevágy. Franciaország sohasem fogja megszegni köteletségét.

— A cseh kormány — folytatta Daladier — a legteljesebb önfegyelmet és lojalitást tanúsította. Meg kell állapítanom, hogy

három külföldi kormány, — három legkövetlenebbül érdekelt állam kormánya — azonos úton haladt a béke érdekében. Nem hiszek és sohasem hittem a háboru végzettségében. A legfrissebb tapasztalatok jogosulták teszik a jövőbe vetett bizalmunkat.

— Azok a népek, amelyek a harcatereken tanulták meg becsülni egymást, jobban tudják felhasználni egyesült erőiket a kölcsönös megértés és béke megszerzésére. Szilárd meggyőződésem, hogy sikerülni fog legyőznünk minden nehézséget. Franciaország mindenestre gondoskodik a francia területek és a francia gyarmatok épségének megvédéséről és fokozza polgárainak munkakedvét és termelő-képességét.

HENDERSON BERLINI ANGOL NAGYKÖVET SÜRGŐSEN LONDONBA UTAZOTT.

Londonból jelentik: Henderson berlini angol nagykövet sürgős londoni utazását a szudéta-német helyzettel hozzák összefüggésbe. Henderson Londonba érkezése óta állandóan tanácskozik lord Halifax külügyminiszterrel. Az angol kormány mindenképpen elejét akarja venni az újabb konfliktusnak és a francia kormánnyal együtt lépéseket szándékozik tenni Prágában. Meg akarja kérni a cseh kormányt, hogy haladéktalanul tegyen eleget július 4-iki ígéretének, melynek értelmében, mielőtt a nemzetiségi statutum szövegét véglegesen megfogalmaznák, hallgassa meg az összes nemzetiségek képviselőit.

A vasárnapi vihar egyedül Seini községben 15 millió lei kárt okozott

Satumare. Saját tud. A vasárnapi vihar pusztítása csak most bontakozik ki a magavalóságában. Kedden reggel Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus a jég által sújtott vidékre utazott. Seinenben megtekintette a csaknem teljes egészében tönkrevett határt, majd a szőlőhegyeket nézte meg. Végighallgatta a főszozolgabírók és a körjegyzők jelentését, akik előadták, hogy a gazdák kára nyolcvan százalékos. Az eddig összeállított bizottsági jelentésekből megállapítható, hogy egyedül Seini község mezőgazdái ötmillió lei károsodást szenvedtek, míg a szőlőtulajdonosokat tízmillió lei kár érte. A prefektus megígérte, hogy megfelelő segély kiutalása végett a minisztériumhoz folyamodik, valamint lépéseket tesz az adók behajtásának felfüggesztése érdekében is. A későbbben érkezett jelentések szerint Somcuta-Maren, ahol — mint jelentettük — a viharnak halálos áldozata is van, a lakosságot a vihar által tragikus csapás érte. A határ Bacium és Berchez községek felé eső része teljesen elpusztult, a konyhakerteket a jég a földdel egyenlővé tette. Az orkán tövestől csavarta ki a fákat, villanypóznákat döntött és házakat rombolt. A római katolikus egyház Seinelik nevű harangozója, élete munkája eredményeképpen, kicsiny házat épített, amelyet nem fejezett be teljesen. A vihar az épületet lerombolta. Az óriási mennyiségben szakadó jég eltorlasztotta a somcutai utcák vízlevezető csatornáit s a szennyes ár elöntötte az utat és zugva rohan előre. A víz elborította Nemes Márton nyolcgyermekes cipész lakoházát. A népes családot az önkéntes tűzoltótestület tagjai önfeláldozó munkával mentették ki az életveszélyessé vált lakásból. A hajléktalanná lett család felségélyezésére dr. Dudău járási állatorvos a helyszínen rögtönzött gyűjtést rendezett. Az emberek kezüket tördelve járják a határt és siratják egész évi munkájuk tönkrevett eredményét.

Angol katonaság a palesztinai zavargások megfékezésére

Jeruzsálemből jelentik: Haifába kedden megérkezett az essexi gyalogezred első zászlóalja Egyiptomból.

Magyarországon július 15-én kibocsátják a nagy beruházási kölcsön első felét

A beruházó megrendelések összege már meghaladja a 150 millió pengőt

Budapestről jelentik: A nemzeti egység pártja a nyári szünet előtti keddi, utolsó értekezletén Imrédy miniszterelnök beszédet mondott.

— A nemzet érdekében való munkálkodást, — mondotta többek között, — nem szüneteltetjük. A mi feladatunk a parlamenti szünet alatt is magasan fenntartani azt a zászlót, amelyre mindnyájan felesküdtünk.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter bejelentette, hogy a belső kölcsön első részét július 15-én kibocsátják. Igen fontos, hogy a beruházási megrendeléseket minél előbb kiadják. Nemrég — úgymond — még csak 100 millió pengő megrendelési összegről tehetett a parlamentben említést, kevéssel később azonban a miniszterelnök már 100 millió pengőt meghaladó összegről beszélt. Örömmel jelentheti, hogy a megrendelések összege most már meghaladja a 150 millió pengőt. Ez az ütem, amelyet a kormány a győri program megvalósítására maga elé tűzött, betartható, sőt az előre megállapított ütemet már is sikerült túlszárnyalni.

A Pyramidon-t sokszor utánozzák....

ezért kell mindig a »Bayer« keresztre ügyelni! Ez a jel arra figyelmezteti a vevőt, hogy a világhírű »Bayer« cég szavatol gyártmányainak páratlan gyógyhatásáért, tiszta minőségéért és teljes ártalmatlanságáért. A

Pyramidon

TABLETTÁK

valódiak csak a »Bayer« kereszttel.

A Grigorescu-féle kiállítás hamisított festményeiről jelentést tett a kiküldött vizsgáló bizottság

A bizottság az ügyészség közbenjöttével kéri a vizsgálat folytatását

Bucuresti. Saját tud. Mint ismeretes, a Grigorescu-kiállításon több hamisított festményt fedeztek fel. Ebben az ügyben széleskörű vizsgálat indult meg.

A bizottság, amelyet a Grigorescu-hamisítványok megvizsgálására küldtek ki, már benyújtotta jelentését a vallás- és művészetügyi minisztériumnak. E jelentés szerint Severeanu, a Városi Képtár igazgatója — aki a hamis grigorescukkal a botrányral végződött jubileumi képkiállítást rendezte, — kiállítva a saját gyűjteményében lévő képeket is, — nem engedte meg, hogy a bizottság minden hamisnak tartott Grigorescu-képet megvizsgáljon, de a megvizsgáltak közül is kettőről megállapították, hogy azok hamisak.

A bizottság leszögezi, hogy Severeanu ezeket is kiállította volt, noha a Fővárosi Képtár titkára felhívta figyelmét arra, hogy hamisak. A bizottság végül javaslatot tesz, hogy a vizsgálatot az ügyészség segítségével hívásával folytassák.

Hughes világ körüli repülése

Omszk és Jakutsk között gépe viharba került

Londonból jelentik: Howard Hughes, aki Moszkvából kedden délután, ottani időszámítás szerint egyenyed 4 órakor indult el Omszk felé, nyugateurópai időszámítás szerint este 19 órakor leszállt Omszkban. Itt csak rövid ideig tartózkodott és üzemanyagának pótlása után tovább indult Jakutsk felé. Omszkból való elindulása után Hughes gépe viharba került. Hughes állandóan összeköttetésben áll a szovjet rádióállomásokkal, amelyek tájékoztatják az időjárási viszonyokról. Omszkgig vezető útján Hughes egy teljes nappal megelőzte Willey repülőteljesítményét. A Moszkva—Omszk között 2160 kilométer utat óránként 290 kilométeres átlagssebességgel tette meg. Ez valamivel kisebb, mint az a teljesítmény, amelyet a párizs—moszkvai útvonalon ért el, ez azonban azzal magyarázható, hogy az időjárás nem kedvez a repülésnek. Moszkvai jelentés szerint Hughes esetleg leszállás nélkül repül Omszkból Fairbanksbe, ami 6600 kilométeres út. Ezenben azonban rengeteg szibériai erdőségeken kellene áthaladnia, kevéssé lakott vidékek fölött. Moszkvai megítélés szerint helyesebb volna, ha Irkutskón és Jakutskon át haladna. Ezen az úton közlekednek a szovjetrepülőök is. Hughest Jakutskban szerdán 13 órára várják. Fogadtatására nagy előkészületeket tettek. A moszkva—jakutsk-i út hossza 4 ezer kilométer.

Sohase essék kétségbe!

A szerencse akkor keresi fel, amikor legkevésbé reméli! Keresse fel a

COLECTURA OFICIALĂ SI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

Ezekről a szerencse útjára tért

SORSJEGY

gazdag emberré teszi.

Az Állami Sorsjáték huzásai:
Július 15-én, augusztus 15-én,
szeptember 15-én, október 15-én

COLECTURA OFICIALĂ SI A OFICIILOR RURALE P.T.T.

SORSJEGYÁRUDÁI

Oradeai fiok: Bulevardul Regele Ferdinand 11.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 200 félre 100
negyedévre 210, egy hóra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**

Kéziratokat nem örvölünk meg és nem adnak vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugatról újra eső és élénk szél, ismét hűvösebb lesz. A hét végére javulás várható.

A NYÁRI SZÜNET ALATT CSAK PÉNTEKI NAPOKON ADNAK KI ERKÖLCSI BIZONYÍTVÁNYOKAT. Oradea. Saját tud. A helyi ügyészség a nyári szünetben, július 15—szeptember 15 között az erkölcsi bizonyítványokat csak egyszer adja ki hetenként: pénteken. Akinek tehát erkölcsi bizonyítványra van szüksége, legalább 3—4 nappal korábban nyújtsa be kérvényét.

Gyűlést tartott az odorheui ügyvédi kamara. Saját tud. Az odorheui ügyvédi kamara választó gyűlést tartott Jodál Gábor dr dékán elnöke mellett. A gyűlésnek egyetlen tárgya volt a Viola Sándor dr halálával megüresedett választmányi tagság betöltése. Választmányi tagul Viola Sándor dr helyére Wenatsék József dr ügyvédet választották meg szótöbbséggel.

MEGSERTETTE AZ ÜGYVÉDET — EGY HÓNAPI FOGHÁZ. Satumare. Nem minden-napi ügyet tárgyal a satumarei büntető járás-bíróság. Kálai Ferencné helybeli lakos az egyik satumarei ügyvédet vitatkozás hevében szájhósnak nevezte. Az asszony kijelentését az ügyvéd sértőnek találta és elégtételért a bírósághoz fordult. A járásbíróság a sértett és a tanuk kihallgatása után a „szájhós” asszonyt egy hónapi fogházra, ötezer lej pénzbüntetésre és a perköltségek megfizetésére ítélte.

Constantin M. Constantinescu táblai ügyészé való beiktatása. Oradea. Saját tud. Szerda délelőtt tizenegy órakor ünnepélyes külsőségek között folyt le a helyi Itélőtábla egyik tanácsstermében Constantin M. Constantinescu volt törvényszéki tanácselnök helyettes táblai ügyészé való beiktatása. Mihaescu főelnök vezetésével teljes bírói oratóriában foglalnak helyet az emelvényen az Itélőtábla összes bírái. A főelnök utasítására a jegyző felolvassa az igazságügyminiszter leiratát, amely a kinevezést közli, majd Popovicu és Perzescu-táblabírák bevezetik Constantint M. Constantinescut, aki leteszi az esküt. Az eskütelés után Mircea Nicu főügyész meleg szavakkal üdvözlöi Constantin M. Constantinescut. Vesszatekint az új táblai ügyész eddigi bírói működésére, amely biztosítja arról, hogy komoly és értékes munkájával gazdagodott az itélőtábla. Dr Zigre Miklós, az ügyvédszövetség elnöke, a helybeli ügyvédi kar üdvözlését tolmácsolta. Mihaescu táblai főelnök: a tábla csatlakozik a főügyész által elmondottakhoz és őszinte szívből gratulálunk. Az üdvözlő beszédek elhangzása után Constantin M. Constantinescu köszönetet mondott Jamandi igazságügyminiszternek, Mihaescu elnöknek, partfogó támogatásáért és a felszólalók jókívánságaiért.

Megerőltető munka után a kifáradt test felirissítésére valódi Diana!

A közüzemek beköltöztek az Avram Jancu-utcai épületükbe. Oradea. Saját tud. Még a Goga kormány idejében elhatározta a városi időközi bizottság, hogy a timisoarai közigazgatási bíróság döntése értelmében megszünteti a központi üzem rendszerét, az üzemeket visszaköltöztetik eredeti helyükre és a város saját házikészítésében működnek tovább. A közüzemek Avram Jancu-utcai épületének bérletét felmondták és a napokban megkezdődött a költözködés.

Temetés. Özvegy Veres Floare született Luncan 74 éves korában meghalt. Temetése július 13-án volt a Iosia-telepi temetőben. (Caritas.)

Zürichi zárlat. Párizs 12.09 fél, London 21.56 hétényolcad, Newyork 437.56, Brüsszel 74.02 fél, Milánó 23.02 fél, Amszterdam 240.77 fél, Berlin 175.85, Prága 15.13, Varsó 82.40, Belgrád 10, Bucuresti 325.

HADBÍRÓSÁG ELÉ KERÜL A PHÖNIX LETARTÓZTATOTT JÁTEKOSA. Satumare Saját tud. A botrányba fulladt Phönix—CAO osztlályozó mérkőzésnek nemcsak a sportfőur-mokon, hanem a rendfenntartó hatóságoknál is lesz folytatása. Vulculescu csendőrkapitány, mint megírtuk, a CAO levonulása után letartóztatta Szerémi III.-at, aki a kapitány kérdéseire tiszteletlen hangnemben válaszolt. Mivel Szerémi tényleges katona, a kapitányban felelősségét sértette meg s ezért a hadbíró-ság előtt kell felelnie. Egyelőre a satumarei csend-őrszárnyparancsnokságon őrzik, majd a cluj-i hadbíró-sághoz kísérik.

Fejfájás ellen Beretvás pasztilla!

Rövidzárlat következtében kigyulladt egy ro-bogó villamos. Bucuresti. Saját tud. A Calea Grivitein tegnapi rövidzárlat következtében kigyullt egy robozó villamoskocsi és pillanatok alatt nagy langgal égett. Az utasok között leirhatatlan vak-rémület keletkezett. Az ajtókon, ablakokon ugrot-tak ki az emberek, s közülük egy katona lábát törte s többen kisebb sérüléseket szenvedtek.

Elvi jelentőségű döntést hozott az oradeai itélőtábla a piacon árusító iparosok ügyében. Oradea. Saját tud. Elvi jelentőségű döntést hozott az oradeai itélőtábla II. szekciójának Dumitrescu—Suciu tanácsa. Ismeretes, hogy a kereskedelmi és iparkamarák olyértelmű hatá-

Fejfájásnál dörzsölje be homlokát, halántékát valódi Dianával!

rozatot hoztak, hogy a piacon áruló kereske-dők csak abban az esetben folytathatják az áru-sítást, ha magukat, illetve cégüket a Kereske-delmi és Iparkamaránál bejegyeztetik. A piacon igen sok iparos saját termékét árulja és ezért nem mint kereskedő, hanem mint iparos szere-pel, ipara pedig a Munkakamaránál van beje-gyezve és annak engedélye alapján működik. Ezeket az iparosokat igen súlyosan érintette a Kereskedelmi és Iparkamara fent említett rend-elkezése. Az érdekelt iparosok egyik tagja, Herczeg Károly zălaui cipész ezért a zălaui törvényszek-nél keresett jogorvoslatot, amely ki is mondta, hogy az ilyen iparosok nem tartoznak magukat a Kereskedelmi és Iparkamaránál bejegyeztetni. Fellebbezés útján került az ügy az oradeai itél-őtáblához, ahol Herczeg Károlyt a Munkakamara nevében dr Peia munkakamarai főügyész kép-viselte, aki kimutatta az erre vonatkozó munka kamarai szabályokat és kérte a fellebbezés el-utasítását. A tábla tanácsa a fellebbezést eluta-sította és ezzel eldönti ennek az igen kényes kér-désnek a sorsa, amely megnyugtatót igen sok piacon áruló iparost.

BORSEC

Villa Carlton

Hideg-meleg víz. A legnagyobb kényelem

* Szükszorosulásoknál és az ezekkel járó fellu-vódásnál, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szé-dülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserű-víz csakhamar elrendezi az emésztést előmozdi-tja, a vérkeringést felrisszítja s tiszta fejet és nyu-godt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Szent Norbert ünnepségek az oradeai premontrei templomban

Az ünnepélyes istentisztelet és szentbeszéd-ek július 8-tól 11-ig bezárólag a hívőknek nagy buzgósága és látogatottsága mellett folytak le. Mivel azonban Szent Norbert ünnepe hétfőre, július 11-re esett, azért, hogy a rend az ő eucha-ristikus jellegét kidomborítsa, vasárnap, július 17-én a fél hét órai szentbeszéd és litánia után az Oltárszentséggel körmenetet fog tartani, amelyen dr Schriffert Béla apátkononok celebrál.

A rend meghívja a hívőket hogy minél na-gyobb számmal vegyenek részt a körmeneten.

TIZENÖTNAPI FOGHÁZRA ÍTELTEK EGY KÁROMKODÓ FÖLDMŰVEST. Satu-mare. Saját tud. A törvényszék 15 napi fog-házra ítélte Keckés Vasile bixadi földművest, aki a csendőrök előtt egy fiatalasszonyt károm-lással illetett.

Elbucszott a Jó Pásztor. Odorheiu. Saját tud. Az alba-juliai római katolikus egyházmeg-ye összes templomaiban könnybe lábbadt sze-mekkel hallgatták a hívek ezrei a sateropolai érsekké kinevezett Mailath Gusztáv Károly megható bucsuszózatát. Az odorheui plébánia-templomban a bucsuszózatot Sándor Imre pápai kamarás, főesperes-plébános olvasta fel miután bevezető beszédében megajzolta a sze-retet nagy apostolának négy évtizedet meghala-dó főpásztori pályáját, mellyel a transzylvániai katolicizmus megújulását teremtette meg. Ta-láló szavakkal emelte ki Sándor Imre főes-peres végül XI-ik Pius pápa jószágát, aki a nagy püspököknek az egykor legnagyobb és legfőbb ér-sekség címét adományozta.

Könnyműködés folyt a satumarei városkázán. Saját tud. A politikai városkör-mányzatok felszámolása során úgy az okirály-sági, mint az ardeali városok ügyvezetésénél számtalan szabálytalanságot fedeztek fel. Ilyen vizsgálat a satumarei városkázán is folyik. Kül-lönösen az a korábban beadott folyamodvány keltett feltűnést, amelyet Katz Sámuel keres-kező intézett a város előljárárságához. Katz a beadványban elmondja, hogy a vasuti állomás-sal szemben a Római kert parcelláiból telket vásárolt, amit most „csekély” 800 ezer lejt vissza akar adni a városnak. A dolgok meg-értése végett tudni kell, hogy Katz ugyanazért a telekért, amelyért most 800 ezer lejt kér, két évvel ezelőtt 110 ezer lejt fizetett be a városi pénztárba. Az élelmes kereskedő a városhoz in-tézett beadványában elmondja, hogy a telken a városi vízműhöz tartozó árterzi-kut van, amely szerény számítás szerint is megér egymilliót. Tehát a város régebbi vezetősége az értéket saroktelket az egymillió lejt éró kuttal mind-össze 110 ezer lejtért iratta át a Katz Sámuel nevére. A beadvány a város jelenlegi vezetői köré-ben érthető feltűnést keltett. Előkeresték a telek-re szóló adásvétli szerződést, amelyben az elől-

Melege van munka közben? Lehűti, felrisszítja testét a valódi Diana!

járárság a kut tulajdonjogát átengedte Katznak csupán annyit kötött ki hogy a forrást a vizmu szabadon használhassa. Evekkel ezelőtt tetemes költséggel tíz árterzi kutat furattak, amelyből jelenleg mindössze öt használható. Egyet elad-tak a DAC gyermekkozsígyárnak, egyet a tenisz-pályák alá temettek, a harmadikat a közfürdő szennyvíze fertőzte meg, tehát a Katz telkén levő kutra a vízműnek szüksége van. Az elől-járárság elhatározta, hogy a Katz ajánlatát nem fogadja el, hanem a telekre kisajátítási eljárást indít. Nyolcszáz ezer lejt nem adhatnak azért, amiért a város mindössze 110 ezer lejt bevétel-ezett. A szokatlan üzletkötésnek valószínűleg még folytatása lesz.

* Fejfájás ellen Beretvás pasztilla.

Adomány. Lengyel Mária (Atid) szegények részére 100 lejt utalt át kiadóhivatalunkhoz. Az összeget eljuttattuk a legjobban rászoruló sa-gény részére.

Szépül a Bucurestii nyár

Bucuresti, július hó.
Bucurestiből furdóváros, nyári tartózkodásra is kellemes központ sohasem lesz. A földrajzi fekvés hátrányait kiküszöbölni semmiféle jóakarattal és áldozattal nem lehet. S ez bizonyos mértékig meghatározza a nyári Bucurestii gazdasági, közművelődési és társadalmi életét is. Alig hisszük, hogy lenne még egy főváros Európában, amely annyira kiürüljön nyáron, mint a dámbóvia-parti Párizs. Itt júliusban és augusztusban minden halott a szoros értelmében.

S minthogy az úgynevezett nagyfejűek könnyen megtalálják üdülésüket vagy a tengerparton, vagy a hegyekben, — sőt az egészen nagyfejűeknek arra is telik, hogy bölcse beosztással a nyár felét Carman Sylván, Mamaian, a másik felét pedig a Prahova völgyében töltésük — egészen a legutóbbi időkig senki se vette észre a Bucurestiihez kötött középosztálybeli és kisember nyári nyomorúságát, senki sem törődött azzal, hogy számára a főváros rekkenő nyarat elviselhetővé kellene tenni.

Tíz évvel ezelőtt egyetlen strandja se volt Bucurestinek. Egy baia-mare-i munkanélküli zsidó szabólegény üzleti leleményessége, merészsége juttatta a fővárost az első strandhoz a Kisseleff-út mellett.

Azóta egyre-másra nyíltak különböző méretű, különböző előkelőségű és különböző anyagi teljesítőképességekhez alkalmazkodó strandok. De a Bucurestii nyár problémáját mégsem oldották meg. A strandok befogadóképessége rövidesen csekélynek bizonyult s nagy hátrányuk volt, hogy vízvezetékiből táplált medencéiket, nem tudták a szabad furdó illúzióját kelteni, nélkülözték a nyílt táj és a friss levegő üdítő hatásait, s lassan a fertőzés fészkeivé váltak, amelyek kitakarítására csak most kezd erélyes intézkedéseket foganatosítani az egészségügyi minisztérium.

Felmérhetetlen szolgálatokat tett ilyen körülmények között a főváros népének az a legfelső parancs, amely néhány évvel ezelőtt, a liberális kormány idejében elrendelte a város északi részén elterülő tóvidék fertőtlenítését, szabályozását.

Hatalmas posványos tavak terültek itt el, amelyekben mocsári állat- és növényvilág élte idillikus életét. Maláriát, kolerát hurcoltak be innen a városba; szünyogok milliárdjai felhőztek itt messzi környéken s a talaj és a levegő fertőzése lehetetlenné tette, hogy errefelé terjeszkedjék a város. Pedig, mint ahogy az utolsó esztendőik fejlődése megmutatta, erre haladt a természetes terjeszkedés irányvonala.

Nos, a királyi szóra kitisztították ezeket az óriási tavakat. Kettőt-hármat összevontak közülük. Gátakat, zsilipeket építettek, szabályozták a Ialomița folyócskát, amely most frissítően halad át rajtuk s a ma már tiszta vízű, nagy tavakon és környékükön valóságos tündérvilág keletkezett, ami büszkesége lett Bucurestinek és nagyszerű üdül- és szórakozóhelye a főváros népének.

Először a baneasai nagy tó körül létesült a híressé vált kiállítási park, amely II. Károly királytól kapta nevét s amely évről-évre új területeket varázsol át. Ma már az evezősök, motorcsónakok, vitorlások százai szelidesik állandóan a pompás tavat, sőt kis hajó végez rajta

félórás körutakat, megcsóválva a tikkadt városi közönséget a tó felett dradó üde, szabad levegőben. És estétkint a sétány útjainak, a zenés vendéglőknek, a zajos és vidám népmulatóhelyeknek ezernyi fényforrása reng pazar látványt nyújtva a vizen. Világvárosi kép, amit magával visz a legszebb európai panorámák csodálatával betelt idegen is.

A másik Bucurestii megvalósítás a tóvidék szabályozásával kapcsolatban a floreascai strand. Már tavaly megnyílt, de igazában csak az idén fedezte fel a főváros közönsége s ebben az évadban különösen a magyar társaságoknak mindenütt ismert, kedves és nagyszerű nyaralási örömeiket nyújtó találkozó helye lett. Képzeltnek egy óriási tavat, amelyben köröskörül fűzfák, a város vég kis házikói s nemrég épült villái tükröződnek, s amely enyhe és tiszta vízzel öleli át a tágas fvénypart félmeit. Már az is kellemesen hangulatkeltő, hogy a furdó közönséget ladikok és motorcsónakok viszik át az autóbussz megállótól a fvénypartra. Csónakázás, kabinok, furdés — s mindez potom 18 leiert...

Bizonyos, hogy amióta kialakult a baneasai és floreascai tóvidék ligetes, levegős, napfényes világa, már nem oly sivár és vigasztalan többé a Bucurestii ember nyara. S a fejlődés minden évben újabb utakat nyit az élet kellemesebbé tétele, a teljes nyugatiasodás felé. (J. B.)

* Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit úgy érhet el, ha reggelként éhgyomorral egy télpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

Háromhetes gyógykúra

Budapesten,

a hatalmas furdóvárosban

Ingyen vizum. 50% kedvezmény a magyar vasutakon. Lakás és teljes ellátás luxus szállodákban. Kiszolgálás. Orvosi felügyelést. Kedvezmények minden téren.

A fizetéseket leiben lehet eszközölni az

EUROPA

román nemzeti utazási és turisztikai szervezet minden ügynökségénél. Oradeán a DACIA bankban, Sr. Reg. Ferdinand 9.

RADIO

Péntek, július 15.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időjelzés, műsor. 19.15 Motzoi zenekar. 20.40 Verdi: Aida, négyfelvonásos opera lemezekről. A szünetben: hírek. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és angolul. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Budapesti Koncert Szalonzenekar. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákfélóra. 18 „A finn nő a finn társadalomban”. 18.30 Jazz. 19 Sportközlemények. 19.45 Kültügyi negyedóra. 20 Zongoraszálok. 20.30 „Zomborvidéki lakodalmi szokások”. Felolvasás. 21.15 Hírek. 21.35 Hanglemez. 22.40 Időjárásjelentés. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

— Mi lesz július 15.-én, miért izgulnak annyira az emberek?

— Az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzása

— Siessünk akkor mi is a sorsjegyárudába, vásároljunk mi is sorsjegyet

Az AURORA fiókjai utjába esnek. Ott honol a szerencse. Fiókjainál vásárolt sorsjeggyel milliomos lesz.

A XVII. sorsjáték I. osztályának A HUZÁSA JULIUS 15.-én

AURORA

Húsz év előtt gyilkolták meg az orosz cári családot

Az utolsó orosz cár utolsó órái

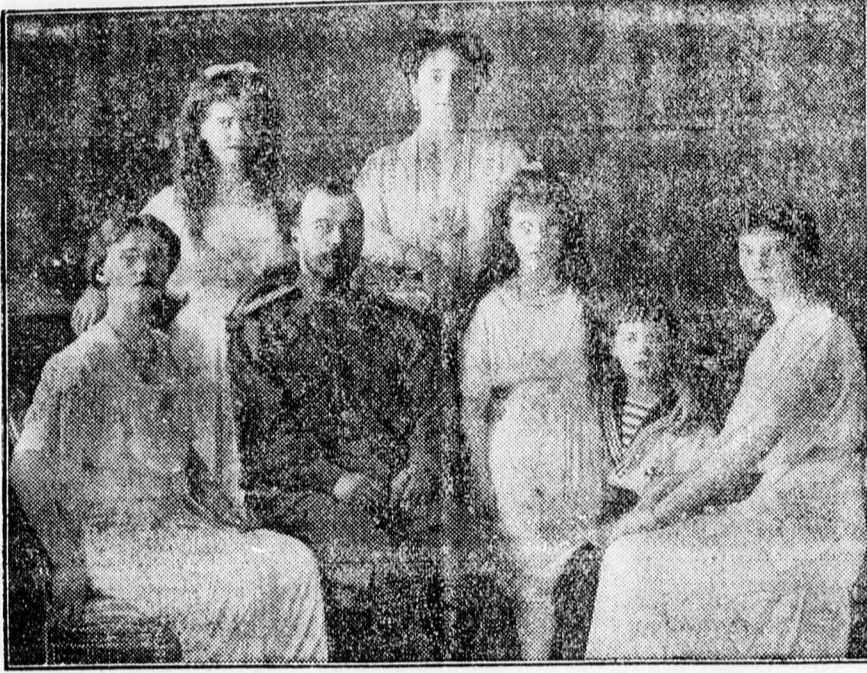
Húsz éve, hogy az utolsó orosz cárt, II. Miklóst kivégezték. Két évtized előtt áldozott le a Romanovok csillaga, hogy felkeljen a szovjet féltelmetes vörös csillaga, amely azóta annyi vérbe borította Oroszországot...

Amikor 1917 tavaszán kitört az orosz forradalom, elsöpréssel fenyegetve mindent, ami a régi uralomra emlékeztetett, már akkor megpecsételődött II. Miklós orosz cár és családjának sorsa. Pontos értesülést, megbízható híreket azonban — a háború drámai pergésű végnapjai-

rös katonának kellett őt támogatni. Így is nehezen ment le a lépcsőn s egy ízben össze is esett.

Mikor a kivégzés helyére értek, már alig állt a lábán. A pap ott állt mellette s támogatta. A cár még néhány szót akart szólni, de nem jött ki hang a száján. Két kezét felemelte... ebben a percben eldőlt a sortűz és az utolsó orosz cár holtan terült el az urali földön.

Kévéssel a cár kivégzése után az uralkodó-

Az orosz cár és családja, kévéssel a világháború előtt készült fényképen: balról jobbra: Olga és Marie nagyhercegnők, a cár, a cárnő, Anastasia nagyhercegnő, Alexei trónörökös, Tatjana nagyhercegnő.

ban — nem igen lehetett Oroszországból kapni s az egymásnak gyakran ellentmondó értesülések csak fokozták azt a zavart, ami Közép-Európában, az orosz birodalomban történő eseményekkel kapcsolatosan uralkodott.

1918 július 21-én érkezett az első, szűkszavú hír arról, hogy a volt orosz cárt július 16-án Jekaterinburgban agyonlőtték. Néhány nappal később, 23-án, már részletesebb táviratok számoltak be az utolsó orosz cár tragikus elmúlásáról. E hírek szerint a legnagyobb orosz lap, a Pravda, azt az értesülést közölte, hogy a volt cárt az urali szovjetkormány ítélete alapján végezték ki. A szovjetvezérek akkori lapja a „Bjedenia“ erről azt írta:

„A forradalmi nép akaratából a véres cár Jekaterinburgban a legcsendesebben elhunyt. Éljen a vörös terror!”

Európa megdöbbenéssel figyelte az orosz birodalomban bekövetkező eseményeket. Mindenki a részleteket várta, de ezek csak július végén érkeztek: Svéd- és Finnországokon át és a svájci és német lapok — a Fremdenblatt és a Petite Journal — közölték az első, megbízható, részletes tudósításokat a cári család végnapjairól.

EGY KATONA ÉS EGY PAP TÁMOGATTÁK II. MIKLÓS CÁRT A VESZTŐHELYEN.

A cári családot, még 1917-ben, a szovjet-köztársaság kikiáltása után, az uralvidéki Jekaterinburgba szállították s ott tartották fogva kivégzésükig. 1918 július 14-én reggel egy altisztből és hat közlegényből álló őrzőjárat jelent meg a volt cár szobájában, felköltötték és felezőlítették, hogy öltözködjék fel. Ezután átvitték egy terembe és ott közölték II. Miklóssal a vörös terror határozatát. Három órai időt adtak, hogy búcsút vehessen a családjától. A cár a halálos ítélet közlését látszólag teljesen nyugodtan fogadta.

Ezután visszavitték a szobájába, ahol a cár egy székre roskadt. Néhány perc múlva azt kérte, küldjenek hozzá papot, hogy utolsó perceiben mellette legyen. A pap nyomban meg is jelent a cárnál, aki meggyónt, majd elbúcsúzott hozzátartozóitól.

Amikor reggel 9 órakor ismét megjelent II. Miklós cárnál az őrzőjárat, hogy a kivégzés helyére vigye, a cárt minden ereje elhagyta.

Olyan gyenge volt, hogy nem tudott felemelkedni székéről s a papnak és egy vö-

család többi tagjait is lemészárolták a bolsevisták. Valóságos vérfürdőt rendeztek Jekaterinburgban, ahol sortűzek dördültek s a vértől, gyilkolástól megmámorosodott vörösök nem ismertek kíméletet. Ennek dacára, a huszas évek elején, sőt később is, főleg a Párizsba emigrált oroszok között fel-felbukkant egy-egy volt orosz nagyhercegnő. És az a hír, hogy Tatjana és Anastasia nagyhercegnők csodálatos módon megmenekültek a vérfürdőből, — sokáig tartotta magát. Azonban mindig kiderült, hogy a magukat nagyhercegeknek, vagy nagyhercegnőknek mondó „menekültek” ügyes szélhámosok. Az orosz cár és családjának tagjai ott pusztultak el a húsz év előtti vérfürdőben.

II. Miklós orosz cár egyik legutolsó fényképe.

* Húsmérgezés, kolbászmérgezés, halmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

Francia hadihajók öszvevonása a Paracel-szigetek körül

Együttal a francia kormány megnyugtató válaszigyékét is küldött Tokióba, hogy a szigeteken tiszteletben tartja Japán gazdasági érdekeit

Párizsból jelentik: A francia kormány hivatalosan is közölte a tokiói kormánnyal a Paracel-szigetek megszállását. A tokiói francia nagykövet jegyzékét nyújtott át Ugaki külügyminiszternek s abban a kormány hangoztatja, hogy a szigeteken tiszteletben tartja Japán gazdasági érdekeit.

A japán hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatban azt jelenti, hogy a Paracel-szigetek közelében legutóbb francia hadihajókat vontak össze. A francia hajókról nagy figyelemmel kísérték a japán hajóhad minden mozdulatát. A franciák nagymennyiségű hadianyagot szállítottak partra a szigeten.

Kamis házasságkötés elősegítése címén egy évi fegyházra ítelt a törvényszék egy megtévedt jegyzőt

Braşov. Saját tud. Ez év márciusában történt, hogy a Braşov melletti Baciú községben a község jegyzője, névszerint Chirvase Vasile, előtt Berde Margit és Tóth István házasságot kötött. Pár hétre rá névtelen levélben feljelentés érkezett az előjárósághoz, amelyben a levélíró azzal vádolta meg Chirvase Vasile jegyzőt, hogy Tóth-Berde féle házasságot hamis iratok alapján kötötte meg. Az előjáróság a feljelentés alapján titokban nyomozni kezdett és ennek során bebizonyosult a vád valósága. A többi már filmszerű gyorsasággal pergett. A jegyzőt felfüggesztették állásából, majd letartóztatták és átadták a braşovi ügyészségnek, amely vizsgálati fogságba helyezte. Ide került nemskóra az „ifjú házaspár” is. Közben az igazságszolgáltatás tovább dolgozott és Chirvase-ügyének aktacsoportja egyre nőtt.

A nagyport felvert ügy, amelyről két alkalommal is beszámoltunk, a múlt hét szombatján került bíróság elé. A tárgyalás során kiderült, hogy Berde Margitnak nem Tóth István az első férje, hanem egy Golobova nevű katonatiszt, akivel még a múlt évben házasságot kötött, annak rendje és módja szerint. Azonban nem sokáig élt vele, mert családja nem jó szemmel nézte ezt a házasságot. Berde Margit, illetőleg Golobováné hallgatott is családjára és egy szép napon Budapestről Romániába indult. Utlevelének időtartama 60 napra szült, de Golobováné jóval tovább maradt Bucureşti-ben, egy „előkelő úriember” közbenjárása folytán, aki elintézte az itt tartózkodási idő meghosszabbítását, természetesen nem törvényes úton. Később Golobováné Braşovba jött. Itt határozta el, hogy többé nem megy vissza Budapestre, hanem román állampolgár lesz. Egy hölgy úgy szerez a legkönnyebben állampolgárságot, ha férjhez megy. Ezt csinálta Golobováné, született Berde Margit magyar állampolgár is. Férjhez ment másodszor is, anélkül, hogy az első urától elvált volna. Ebben segédkezett Chirvase Vasile. Hetek alatt beszerezte nemcsak az iratokat, hanem egy férjet is Tóth István személyében, aki jó pénzért hajlandó volt nevét odaadni egy névleges házasságnak. A házasság megtörtént. Chirvase mekaptatta a „munkájáért” kiltátsba helyezett pénzt. Tóth István „a hozományt” (asszony nélkül) és a bigámista Berde Margit — a román állampolgárságot.

Az ügyben kedden hirdettek ítéletet, amely szerint Chirvase Vasile egy évi fegyházra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte a törvényszék, az ítélet végrehajtását azonban egy évi időtartalomra felfüggesztette. Golobováné, szül. Berde Margit 6 hónapi fegyházat kapott, amelybe a vizsgálati fogságban eltöltött időt is beszámította a bíróság. Tóth Istvánt pedig felmentették a vád és annak következményei alól, míg házasságát G. Berde Margittal semmisnek mondotta ki a bíróság. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védelem képviselője felebbezett.

Kápolnaszentelés a turdai katolikus misszió gyermeknyaralattási telepén

Cluj. Saját tud. Ünneppnapja volt vasárnap a közeli Turda magyarságának. Ekkor szentelték fel a Bányafürdőben lévő gyermeknyaralattási telepén a Katolikus Misszió által létesített kápolnát.

Az ünnepély reggel 9 órakor vette kezdetét a hívek gyülekezetével, amelyen nemcsak a katolikusok, hanem más felekezetűek is nagyon sokan vettek részt. A körmenet a katolikus templom elől indult el Sipos Sándor plébános-főesperes vezetésével, kivonultak a Misszió telepre, ahol 10 órakor kezdetét vette a kápolnaszentelés. A misét és a szentelési szertartást dr. Boga Alajos kanonok-referens végezte nagy papi eszéggel. Ezután Márton Áron cluji plébános-kanonok tartotta meg ünnepi szentbeszédét, amit az óriási közönség a szabad ég alatt hallgatott végig. A szentelési ünnepség lezajlása után diákközgyűlés volt a Misszió épületében, ahol R. S. Károly teológiai tanár tartott beszédet, megemlékezve a Misszió elhunyt elnöknőjéről, gróf Bethlen Ödönnéről, aki fáradhatatlan, lelkes munkájával lehetővé tette a kápolna felépítését. Beszéde végén leleplezte Bethlen Ödönné sikerült képét, amit a gyermeknyaraló épületében helyeztek el.

Az ünnepélyen többek között megjelentek gróf Bethlen Györgyné, gróf Bethlen Ödön és családja, Bethgh Miklós, gróf Bethlen Mária, a turdai Református Nőszövetség elnöknője, dr. Gál Miklós, az unitárius egyház főgondnoka és mások. De sokan voltak Clujról is, akik a vasárnapi kirándulásukkal kapcsolatban ezen az ünnepélyen is részt vettek.

Délben társasbéd volt a Missziótelepen, délután pedig különféle szórakozásokkal töltötte idejét a közönség.

Külön elismerés és dicséret illeti Alberth Arturnét, aki fáradságot és időt nem kimélve, irányítója és vezetője volt a kápolnaépítési munkálatainak. De elismerés illeti azokat az önzetlen iparosokat is, akik teljesen ingyen működtek közre egy-egy szakmai munka elvégzésénél. —s.

Újabb birtokháborítást követett el két község lakossága

A „Lapos” nevű havasból mintegy háromszázötven hold területet foglaltak el Bicaz-Ardelan s Bicaz-Chei lakosai

Mercuria-Ciuc. Saját tud. Hosszabb cikkben ismertettük, hogyan foglalták el önkényesen Bicaz-Ardelan és Bicaz-Chei községek lakosai Valea Strâmba giurgiui nagyközség „Zsedán” nevű hétszázhetvennyolc hold erdős legelőjét, melyet minden bírói fórum visszatiltt eredeti tulajdonosának: a közbirtokosságának, azonban a bicaziak ennek ellenére sem adták vissza az erőszakal elfoglalt területet. Megemlékeztünk arról is, hogy hasonló módon és eszközökkel elfoglalták ugyancsak a bicaziak Valea Strâmba közbirtokosság „Nyíresutak” nevű négyszázkilenc hold nagyságú erdős legelőjét is, azzal az indoklással, hogy nekik erre szükségük van állattalományuk nevelésére. A közbirtokosság vezetősége természetesen minden törvényes eszközt igénybeveti arra, hogy ez a törvénytelen és erőszakos foglalás megszűnjék, azonban az eljárás még folyamatban van és annak befejezéséig törvényes úton semmit sem tehet. Talán ez bátorította fel ismét a bicaziakat, hogy újabb foglalásokat eszközöljenek. Egyik nap megszállták és birtokbavették Gheorgheni város „Lapos” nevű négyszázhatvan hold mintalegelőjét is, mely szintén az ottani közbirtokosság tulajdona volt. A közbirtokosságok vezetőségének sorozatos panaszára végül is felfigyeltek a hatóságok is. A földművelésügyi minisztérium a belügyminisztériummal egyetértőleg utasította Rizescu Eugen megyefőnököt a vizsgálat megkezdésére és megfelelő jelentéstételre.

Rizescu Eugen, akit időközben állásától felmentettek. Bors Ioan gazdasági megyei tanácsos közreműködésével a vizsgálatot le is folytatta, azonban olyan értelmű előterjesztést tett illetékes helyekre, hogy közrendészeti és biztonsági okokból a bicaziakat az erőszakkal

elfoglalt területek használatában egyelőre meg kell hagyni azzal, hogy fizessenek a közbirtokosságoknak haszonbért. A vizsgálatba bekapcsolódott későbbben a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal is, mint a közbirtokossági vagyonok ellenőrző szerve és utasította a birtokosságok elnökségeit, hogy magántulajdon szentségének megsértése miatt, haladéktalanul indítsanak birtokháborítási pert, amit ha nem tennének, teljes erkölcsi és anyagi felelősséggel tartoznak az okozott kárért. Bár ilyen birtokháborítási perek megindítása óriási sok kiadással jár, mégsem tehetek egyebet a birtokosságok, utasítást adtak ügyészeiknek a per megindítására.

Miközben azonban a birtokosságok vezetői a teljes törvényesség álláspontján igyekeznek megvédeni a gondjaikra bízott közös vagyont, a bicaziak nem zavartatják magukat. Újabb erőszakos megszállást hajtottak végre a gheorgheni közbirtokosság terhére. A „Lapos” nevű havasból mintegy háromszázötven hold olyan területet foglaltak el, melyen alig tízéves ültetvények vannak és amely az erdőtörvény szerint is véderdőt képez, amelyen még legelőt sem volt szabad.

Érthető, hogy a giurgiui községek közös birtokosai körében nagy izgalmat keltettek ezek az erőszakos birtokfoglalások. A birtokosságok tagjainak ugyanis már nincs megfelelő legelőjük, ahová állataikat kihajthasák, ami anyagilag is mérhetetlen kárt okoz nekik. Viszont erkölcsi szempontból is nyugtalanító a körülmény, hogy minden törvényt figyelmen kívül hagyva, birtokháborítással vete-medhetnek erőszakos foglalásokra két község lakosai, csupán abból az indokból, hogy „szükségük van a legelőre.” Reméljük, hogy Mihai Victor ezredes, a megye új főnöke, erélyes kézzel véget vet ennek a tarthatatlan állapotnak és ezzel elejét veszi az ügy elmérgesedésének.

Nem tartozik szorosan a tárgyhoz, azonban összefügg vele annyiban, hogyan gondolkodik már magántulajdonát illetőleg is a bicazi gazdálkodó.

Pântea Salamon és felesége panaszra mentek a bicazi csendőrségre és előadták, hogy Roşu Sabin és Roşu Ioan bicazi lakosok, sógoraik, minden előzetes megkérdezésük nélkül, egyszerűen birtokbavették ingatlanaik egy részét és onnan felszólításukra sem hajlandók kimenni. A csendőrség természetesen megkezdte a kihallgatásokat és nem kétséges, hogy bírói közreműködéssel feltétlen helyreállítja a törvényes állapotot.

ALBERT ISTVÁN.

HOL TÖLTI AZ IDEI NYARAT?

A felelet az Ön egyetlen gesztusától függ. KERESSE FEL A MERCUR fiókjait és vásároljon Állami Sorsjáték - sorsjegyet. A XVII. sorsjáték I. osztályának a húzása JULIUS 15 - én LESZ.

MERCUR

A Mercur-nál vásárolt sorsjegy GAZDAG EMBERRÉ teszi

Oradeai képviselő: Dacia Bank, Bulv. Regele Ferdinand 9.

Cartagéna kikötője bombázás alatt

A köztársaságiak szolgálatában álló levantei hadsereg főtiszzeit megfosztották rangjuktól és letartóztatták

Barcelonából jelentik: A levantei hadsereg hét ezredesét, 9 alezredesét, 8 őrnagyát és több más tisztjét megfosztották rangjuktól és letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy nem követték teljes pontossággal a kormány utasításait.

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti repülők kedden bombázták Cartagena kikötőjét. A bombázásnak igen sok áldozata van. Az anyagi kár is jelentékeny.

LEGUJABB

Nem várható a közeli jövőben az angol-olasz egyezmény hatályba lépése

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” szerint Londonban úgy vélik, hogy az idegen önkéntesek elszállítása Spanyolországból csak két hónappal a nemzetközi bizottságok Spanyolországból való utazása után érhet el olyan jelentékeny haladást, mely az angol-olasz egyezmény hatályba

lépésének feltételeként számít. Ha a parlament nyári szünete alatt történik valami, ami indokolná az egyezmény hatályba lépését, akkor azonnal összehívják a parlamentet a helyzet megfontolására.

Japán elégedetlen a Paracelszigetek ügyében átnyújtott francia jegyzékkel

A jegyzék nem tisztázza a szigetlakók állampolgárságának ügyét

Tokióból jelentik: Japán külügyi körök véleménye szerint a Paracelszigetek ügyében átadott francia jegyzék nem tisztázza a legfontosabb problémát, a szigetlakók állampolgárságának ügyét. A megbeszélések Franciaország

és Japán között tovább folynak. Japán kívánatosnak tartja a francia csapatok visszavonását, de megfelelőnek tartja a szigeten lakó japán állampolgárok jogainak és érdekeinek biztosítását.

Nagyjelentőségű megbeszélések Ciano olasz külügyminiszter és a római cseh követ között

Az egész dunai problémát megvitatta a két államfő

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Ciano olasz külügyminiszter és Svalkovszky római cseh követ keddi megbeszéléseinek. Valószínűnek tartják, hogy tekintettel Imrédy és Kánya külsőbönálló római útjára, a megbeszélésen nem csak a cseh kérdést, hanem az egész dunai problémát megvitatták.

RÓMAI UTAZÁSÁRÓL NYILATKOZOTT A MAGYAR MINISZTERELNÖK

Rómából jelentik: Imrédy Béla magyar miniszterelnök római utazásával kapcsolatban nyilatkozott a „Stavani” iroda budapesti levelezőjének. Elmondotta, hogy örömmel néz római útjára, amelyet Kánya külügyminiszterrel a jövő hét folyamán tesz meg. Az ut egyik célja, hogy miniszterelnöki minőségében fölvegye a személyes érintkezést a baráti olasz nemzet Ducejével és kormányával. Nem csupán pusztán udvariassági látogatásról van szó, hanem annak a bensőséges és őszinte törekvésnek kifejezése a juttatásáról, hogy minél messzebbmenően fenntartsák és ha lehet, még jobban kimélyítsék azokat az őszinte baráti köteleket, amelyek Magyarország és Olaszország között oly örömdetes módon fennállnak.

Utalt a miniszterelnök a továbbiakban arra, hogy az olasz nemzet nyújtott Magyarország felé legelőször baráti kezét, amivel nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország kiemelkedett addigi elszigeteltségéből és ismét tényezővé válhatott a nemzetközi politikában. De azt a baráti gesztust sem fogja Magyarország soha elfelejteni, amelyet akkor tett Mussolini a nemzet irányában, amikor annakidején a római jegyzőkönyveket előkészítő tárgyalások során Magyarország segítségére sietett az akkor gazdasági válsággal küzdött magyar mezőgazdaság, főleg a búzatermelés alátámasztására. Magyarország mezőgazdasági értékesítési politikájának ma is támasza Olaszország, amely behozatali szükségletének jelentékeny hányadát Magyarországból szerzi be. A két nemzet baráti viszonya a középkorig visszanyúló sűrű kulturális kapcsolatokba gyökerezik. Mindez azzal a meggyőződéssel tölti el, hogy mostani látogatása is a két nemzet barátságának megszilárdítását fogja szolgálni Olaszországban

a nemzetek békéjének és a közép-európai kérdések megnyugtató rendezésének egyik biztosítékát látja. Az olasz-magyar barátság pedig nélkülözhetetlen tényezőjévé vált Közép-Európa fejlődésének és haladásának, mivel mindkét nemzet az igazság és béke magasabb eszméjét szolgálta és kívánja szolgálni a jövőben is.

JULIUS 27-ÉN VAGY 29-ÉN KERÜL A NEMZETISÉGI TÖRVÉNYJAVASLAT A CSEH PARLAMENT ELÉ

Prágából jelentik: Julius 27-én, vagy 29-én foglalkozik a cseh parlament a nemzetiségi törvényjavaslattal. A politikai minisztertanács kedden a közigazgatási reform ügyével foglalkozott, amelyet a hatos bizottság már letárgyalta. Ezzel kapcsolatban véleményeltérés merült fel a hatos bizottságban és Hodzsa szerdán tanácskozik az ellentétek elsimitása céljából a koalíciós vezetőkkel. Hír szerint másik hatos bizottságot is létesítenek, hogy a gazdasági kérdéseket az tárgyalja le.

Jogerőre emelkedett Szálasi őrnagy előzetes letartóztatása

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, egy hét előtt az ítélőtábla háromévi fegyházra ítélte Szálasi nyug. őrnagyot államfelforgatás büntetése miatt és elrendelte azonnali letartóztatását. A letartóztatással szemben felfolyamodással élt Szálasi és a védelem és kérték, hogy a tábla soronkívül terjessze azt a Kuria elé. A felfolyamodás ügyével szerdán délelőtt foglalkozott a Kuria szüneti tanácsa s azt, mint alaptalant elutasította. Ezzel Szálasi előzetes letartóztatása jogerős és Kuriai érdemi tárgyalásáig a nyugalmazott őrnagy fogságban marad. A Kuria ősszel foglalkozik érdemben az ügyel.

Kedvező szél mellett repül Szibéria felett Hughes

Newyorkból jelentik: Howard Hughes szerdán hajnalban háromnegyed 2 órakor (közép-európai időszámítás szerint) átrepült Novoszibirszk felett. A kedvező szél fokozza a repülőgép gyorsaságát és valószínű, hogy már déli fél 12 órakor meg is érkezett Jakutskba. Erről lapunk zártáig még nem érkezett jelentés.

Apcéhiedetése

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

Szobás, konyhas lakást adok takarításért. Oradea, Str. Negruzzi 18.

Kiadó két 1 szobás, előszobás lakás. Oradea, Str. Independenti 14. szám.

Kiadók 1-2-4 szobas uri lakások. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 35. szám.

Kiadó augusztus 1-re 4 szobás öszi komfortos lakás. — Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Vlahuta 22

Egyszobás konyhas lakás július 15-re kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 13.

Lét utcai szobas, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Muresanu 14.

Alkalmazás

Gkieveles tanítónő házi tanítónői állást keres szeptember 1-re. Cim a kiadóban.

Egyedülálló urileány idősebb urinó, vagy házaspár házvezetését és gondozását elvállalja. Cim a kiadóban.

Különféle

Keresek baromfi tenyésztéshez keletkező géppel rendelkező egyént. Oradea, Str. Episcopul Nicolae Széchenyi No. 10.

Nyaralók figyelmébe! Olcsó szobák kaphatók a Félix-fürdőn, erdészlakban. — Erdeklődni: Paizs Józsefnél, Baile-Félix, Erdész-lak.

Zongora, rövid, kereszturos, bécsi gyártmány, olcsón eladó. Cim: Oradea, Str. Petőfi 10.

Hangverseny zongora eladó. Oradea, Str. Bratianu 27. szám.

Előre a Szent László-nyomda Rt. körtörőgépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Adás-vétel

Szentképek minden nagyságban kerettel és anélkül olcsón kaphatók. Frenzel, Oradea, Str. Vlahuta 44. szám.

Szilfa hálószoba komplett teljesen jó állapotban 6500 leiert eladó. Oradea, Str. Bratianu 37., kapu alatt balra.

Vennék jó karban lévő használt gyermekkoscsit. Oradea, Str. Neptun 12. (Retul Comandantului)

Eladó három db marványasztal, vaslábakkal, ózv. Császárnénai, — Ditrău jud. Ciuc.

Redőnyös amerikai íróasztal jó karban, redőnyös írtartóval, olcsón eladó. Str. Miron Pompiliu 1. Oradea.

Eladó írógépasztal, ingaóra, Meteor-kályha, ebédlő, háló- és konyhabutor. Oradea, Str. Regele Carol 31. szám.

Herbst óra-ékszerész áruház, Oradea, Bd. Regele Ferdinand 3. Legolcsóbb beszerzési forrás kar- és zseborák 150-200-300, Doxa, Omega órák 700-900-1200, — arany karikagyűrűk párja 600-800. Veszék ócska ékszereket, zseborákat, brilliántot, jávítok olcsón órákat, ékszereket.

Lóhere és gypsészona eladó. — Oradea, Calea Apusului 65. szám.

Veszék mindenféle újságpapírt, könyvet, úvegeket, ócska férfi ruhákat. Klein Dező, Oradea, Str. Burdaj Deleanu No. 2.

Jó állapotban lévő, használt pianinot megvételre keresek. Salard, Római katolikus plébánia

Egy jókarban lévő Singer varrógép eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 30.